

Smini - Felavatás

Smini Hetiszakasz tartalma שמיני

Szakaszunk – Smini (3Mózes 9:1-11:47.) – a Hajlék felavatásáról szól, s ebben az előző szakasz végén leírt folyamatot, melyben Mózes hét napon keresztül előkészíti és felavatja testvérét, Áront s fiait a Szentély szolgálatra, miután beavatta őket a Szolgálat minden csínjába-bínjába. A szakaszban találjuk azt a tragikus esetet is, amelyben Áron két fia – Nádáv és Ávinu – egy tévedés folytán életét veszti. A szakasz utolsó része felsorolja a tiszta és tisztátalan, illetve ehető és nem ehető állatokat és szárnyasokat.

Az „avatás hét napját” követő nyolcadik napon Áron és fiai megkezdik kohanitákként (papokként) való ténykedésüket. Tűz jön ki az Örökkévaló színe elől, és elemésztí az oltárra helyezett égőáldozatot, s az Isteni Jelenlét aláereszkezik, hogy a Szentélyben lakozzék. – 3Mózes 9.

Áron két idősebb fia, Nádáv és Ávihu „idegen tüzet” visz az Örökkévaló színe elé, „amit [Ő] nem parancsolt nekik”, és meghalnak az Örökkévaló színe előtt. Áron némán áll az őt ért tragédia láttán. Az Örökkévaló ezek után megtiltja a kohanitáknak, hogy bort vagy alkoholt fogyasszanak a szentélyi szolgálat előtt. Mózes és Áron később összekülönbözik egy, az áldozatokkal kapcsolatos jogi kérdésen, végül azonban Mózes Áronnak ad igazat. – 3Mózes 10.

Isten előírja a kóaserság szabályait, meghatározza a fogyasztható és a tiltott állatfajokat. A szárazföldi állatok közül azok fogyaszthatók, amelyek hasított patájúak és kérődzők; a halak közül az kóser, amelynek pikkelye és uszonya van; felsorol az Írás egy sor nem kóser madárfajt, valamint négy kóser rovar (négyféle sáskafajt) is. – 3Mózes 11:1–28.

A hetiszakaszban szó esik továbbá a rituális tisztaság egyes szabályairól, többek között a mikve (rituális fürdő) valamint a források tisztító erejéről. Az Örökkévaló elrendeli Izrael népének, „hogy különbséget tegyetek a tisztátalan és a tiszta között.” – 3Mózes 11:29–47.

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Glitzeinstein rabbi: Testvérek harmóniában

A zsidó nép buzgón építette a **Miskánt**, a **pusztai szentélyt**, az **Örökkévaló** első hivatalos földi lakóhelyét. Egy héten át szentelték fel, mutatták be az áldozatot, de fentről még nem adatott jel. **Áron főpap** keservesen csalódott. Alázatos lélek lévén, azt hitte, ez az ő hibája. Végtére is cinkos volt – ha vonakodva is – az aranyborjú vétkében. Az **Örökkévaló** nyilván nem elégedett vele, és ezért nem adta jelét az égből annak, hogy elfogadta a szentélyt. **Mózes**, az öccse lépett elő, egy különleges imát mondott, és a **Sechiná**, az **isteni jelenlét** azonnal leszállt az **Izraelre**. Aztán megáldotta a népet a **90-es zsoltár záró szavaival**: „**Legyen az Örökkévalónak, a mi Istenünknek jókedve mirajtunk, és kezeink munkáját szilárdítsd meg nálunk, a kezeink munkáját – szilárdítsd azt meg!**” Ezek után az **Izrael gyermekei** előtt világossá lett, hogy bizony **Áron** a kiválasztott, és örültek kezük munkájának, amit az **Örökkévaló** végre megáldott. Ez egy gyönyörű és megindító története a testvéri szeretetnek. Nem az egó, nem az egy ember teljesítménye, nem az irigység játszik itt – hanem a tiszta, minden tisztátalantól mentes szeretet a testvérek között.

Hallottam egyszer az **izraeli főrabbit**, **Jiszaél Meir Laut**, amint éppen ezt a történetet hasonlította össze a testvérek közti viszony egyéb bibliai ábrázolásaival.

A legelső testvérpárral rosszul indult a dolog: **Káin megölte Ábelt**, irigységből. **Ábrahám fiai**, **Izsák** és **Izmáel** sem éppen azt mutatták meg, milyen, ha a testvérek tűzbe mennek egymásért – sőt, ellenségeskedésük kihat a mai napig! A következő generáció sem volt jobb: **Jákob** és **Ézsau** jóformán egész életükben vetélkedtek egymással. Aztán a rossz történet folytatódott a következő nemzedékben **József** és a **testvérei között**. Kis híján megölték őt, aztán eladták rabszolgának. Milyen üdítően más **Mózes** és **Áron** egymást támogató viszonya. Milyen jó, milyen szépséges, ahogy a zsoltáros mondja: „**Íme, mily jó és mily kedves, hogy a testvérek együtt laknak, egységben!**” (**Zsoltárok 133**).

Bizony fontos üzenet ez manapság számunkra. Akár **Izraelről** van szó, a politikai konfliktusokról, akár a közösségi életünkről, gyakran mi magunk vagyunk önmagunk legrosszabb ellensége. Ha **Izrael** és minden vele szimpatizáló csoportosulás egy szóval szólna, mennyivel erősebben hangzana hangunk a nemzetközi porondon is! Ha a zsidó szervezetek harmóniában képesek tevékenykedni a szüntelen versengés – vagy ami még rosszabb, egymás munkájának szüntelen ellehetetlenítése – helyett, minden közösségünk egészségesebb volna. **Kérjük arra az Örökkévalót, tanulhassuk el Mózesről és Árontól a harmonikus testvérek titkát, és az Örökkévaló jelenléte nyugodjék meg rajtunk is.**

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: Korlátok

A Tóra egyik legtragikusabb története Nádáv és Ávihu, Áron két legidősebb fiának története, akik a Szentély felszentelésének napján haltak meg. Nem kevesebb, mint négy alkalommal történik rá utalás. Egy olyan napot, amelynek nemzeti ünnepnek kellett volna lennie, mély gyásszá változtatott.

A gyászoló Áron nem tudott beszélni. A táborra és a népre gyászos érzés borult. Isten megmondta Mózesnek, hogy veszélyes az isteni jelenlét a táborban (**2Mózes 33:3**), de még Mózes sem sejthette, hogy valami ilyen súlyos dolog történhet. **Mit csinált rosszul Nádáv és Ávihu?**

A bölcsek rendkívül sokféle értelmezést adtak. Egyesek szerint arra törekedtek, hogy **ők vezessék a népet**, és türelmetlenül várták, hogy **Mózes és Áron meghaljon**. Mások szerint az volt a bűnük, hogy **soha nem házasodtak meg**, mivel minden nőt méltatlannak tartottak magukhoz. Mások a **bűnt a részegségnek tulajdonítják**. Megint mások azt mondják, hogy nem **kértek útmutatást**, hogy mit kell és mit nem szabad ezen a napon tenniük. **Még egy másik magyarázat szerint bementek a Szentek Szentjébe**, amit csak a főpapnak volt szabad megtennie.

A legegyszerűbb magyarázat azonban az, amelyet a szöveg kifejezetten megad. „**Idegen tüzet áldoztak, amit nem volt megparancsolva**”. **Miért tettek volna ilyesmit? És miért volt ez ilyen súlyos hiba?**

A lélektanilag legértelmesebb magyarázat az, hogy elragadta őket a pillanat hangulata. Egyfajta extázisban cselekedtek. Magával ragadta őket a pusztai izgalom, amit **Ábrahám gyermekeinek** történetében az első kollektív imaház felavatása okozott. A viselkedésük spontán volt. Valami extra, parancs nélküli dolgot akartak tenni, hogy kifejezzék vallási buzgalmukat.

Mi volt ezzel a baj? Mózes spontán cselekedett, amikor az **Aranyborjú bűne** után összetörte a táblákat. Évszázadokkal később **Dávid spontán cselekedett**, amikor táncolt, amikor a **frigyládát Jeruzsálembe vitték**. Egyiküket sem büntették meg a viselkedésükért (**bár Michál megdorgálta a férjét, Dávidot a tánca után**). **De miért érdemelt Nadav és Avihu ilyen súlyos büntetést?**

A különbség az volt, hogy **Mózes próféta volt. Dávid király volt. Nádáv és Ávihu azonban papok voltak**. A **próféták és a királyok** néha **spontán cselekszenek**, mert mindketten az idő világában élnek. Ahhoz, hogy betölthessék funkciójukat, szükségük van a történelem érzékére. Kialakul bennük az idő intuitív felfogása. Megértik a pillanat hangulatát, és azt, hogy az mit kíván. Számukra a ma nem tegnap, és a holnap megint más lesz. Ez arra készíti őket, hogy időről időre spontán cselekedjenek, mert a pillanat ezt kívánja.

Mózes tudta, hogy csak valami olyan drámai dolog, mint a táblák összetörése, hozhatja észhez a népet, és közvetítheti feléjük, milyen súlyos a bűnük. **Dávid** tudta, hogy a **frigyláda melletti tánc** kifejezné az embereknek a történelem jelentőségét, hogy **Jeruzsálem** nemcsak

Rabbi Jonatan Sacks: Korlátok

a politikai főváros, hanem a nemzet szellemi központja is lesz. A pontosan megítélt spontaneitás e cselekedetei alapvető fontosságúak voltak a nép sorsának alakításában.

A **papoknak** azonban **egészen más a szerepük**. Ők egy olyan világban élnek, amely időtlen, ahistorikus, amelyben semmi lényeges nem változik. A napi, heti és éves áldozatok mindig ugyanazok voltak. A sátorhelyi szolgálat minden egyes elemét saját részletes szabályai kötötték, és semmi jelentős dolog nem volt a **pap** belátására bízva.

A **Pap volt a rend őre**. Az ő feladata volt a határok fenntartása, a szent és a világi, a tiszta és a tisztátalan, a tökéletes és a hibás, a megengedett és a tiltott között. Az ő területe volt a szent, azok a pontok, ahol a végtelen és örökkévaló belép a véges és halandó világába. Ahogy **Isten mondja Áronnak a hetiszakaszban**: „**Különbséget kell tenned a szent és a profán, a tisztátalan és a tiszta között, és meg kell tanítanod az izraelitákat mindazokra a törvényekre, amelyeket az Örökkévaló Móse által közölt velük**”. A kohén számára a kulcsfontosságú igék a **lehávdil**, megkülönböztetni, és a **lehorot**, tanítani voltak. A **kohén** különbséget tett, és megtanította a népet, hogy hasonlóképpen cselekedjen.

A **papi hivatás** az volt, hogy **emlékeztesse a népet**, hogy **vannak határok**. A világegyetemnek van egy rendje, és ezt tiszteletben kell tartanunk. A spontaneitásnak nincs helye a **pap életében** vagy a **Szentély szolgálatában**. Ez az, amit **Nádáv és Ávihu nem tisztelt meg**. Lehet, hogy ez egy apró vétségnek tűnt, de valójában mindannak a negligálása volt, amit a **Sátor és a papság jelentett**.

Vannak határok. Erről szól **Ádám és Éva története az Édenkertben**. **Miért vette volna Isten a fáradságot, hogy két fát teremtsen, az Élet fáját és a Tudás fáját, amelyekről az embereknek tilos enniük? Miért mondta el az embereknek, hogy mik ezek a fák, és mire képesek a gyümölcsük? Miért tette ki őket a kísértésnek? Ki ne vágya a tudásra és az örök életre, ha ezeket pusztán egy gyümölcs elfogyasztásával megszerezhetné? Miért ültették ezeket a fákat egy olyan kertbe, ahol az emberek nem tudtak segíteni, hogy ne lássák őket? Miért tették Ádámot és Évát olyan próbának, amelyet valószínűleg nem tudtak volna kiállni?**

Hogy megtanítsa őket, és minket is, hogy még az **Édenben**, az **Utópiában**, a **Paradicsomban** is vannak határok. Vannak bizonyos dolgok, amiket megtehetünk, és szeretnénk megtenni, de nem szabad megtennünk.

A **klasszikus példa** erre a **környezetvédelem**. Ahogy **Jared Diamond dokumentálta a Guns, Germs and Steel és az Collapse című könyveiben**, szinte **bárhová is tette be a lábát az ember, a pusztítás nyomát hagyta** maga után. A földeket a kimerülésig megművelték, az állatokat pedig a kihalásig vadászták. Mindezt azért tették, mert elméjükbe és szokásaikba nem épült be a határok fogalma. Innen ered a környezeti etika kulcsfogalma, a fenntarthatóság, ami azt jelenti, hogy a **Föld erőforrásainak** kizsákmányolását olyan mértékben korlátozzuk, hogy azok képesek legyenek megújulni.

Rabbi Jonatan Sacks: Korlátok

E korlátok be nem tartása azt eredményezi, hogy az embereket számúzik saját **Édenkertjükből**.

Christopher Lasch Az igazi és egyetlen mennyország című könyvében azzal érvelt, hogy a tudományos forradalom és a felvilágosodás felruházott bennünket azzal a hittel, hogy nincsenek határok, hogy a tudomány és a technológia minden általuk teremtett problémát megold, és a Föld a végtelenségig termeli majd a bőséget. „**A progresszív optimizmus alapjában véve az emberi hatalom és szabadság természetes korlátainak tagadásán nyugszik, és nem sokáig maradhat fenn egy olyan világban, amelyben e korlátok tudatosítása elkerülhetetlenné vált.**” Ha elfelejtjük a korlátokat, végül **elveszítjük a paradicsomot. Erre figyelmeztet Ádám és Éva története.**

Az inflációról szóló **1976-os könyvének**, a **The Reigning Error (Az uralkodó tévedés)** egyik figyelemre méltó passzusában **William Rees-Mogg** ékesszólóan beszélt a **zsidó törvények szerepéről** a zsidó túlélés biztosításában. Ezt azáltal tette, hogy megfékezte a nép energiáit - a zsidók, mint mondta, „**elektromos energiájú nép, mind a személyiség, mind az elme tekintetében**”. Az atomenergia szerinte mérhetetlenül erős, ugyanakkor megfékezésre szorul. Majd ezt mondja:

„Ugyanígy a zsidó nép energiáját is egy másfajta edénybe, a törvénybe zárták. Ez olyan palackként működött, amelyben a szellemi és intellektuális energiát meg lehetett tartani; csak azért, mert meg lehetett tartani, volt lehetőség a felhasználására. Nem pusztán szétrobbant vagy szétszóródott; folyamatos erőként hasznosították... A bezárt energia meghatározatlan ideig hajtóerő lehet; a kontrollálatlan energia csupán egy nagy és általában pusztító erejű bumm. Az emberi természetben csak a fegyelmezett energia hatékony”.

Ez volt a kohén szerepe, és ez a halacha folyamatos szerepe. Mindkettő a korlátok kifejezése: **szabályok, törvények és megkülönböztetések.** Korlátok nélkül a civilizációk olyan izgalmasak és rövid életűek lehetnek, mint a tűzijáték. A túléléshez meg kell találniuk a módját annak, hogy az energiát úgy fékezzék meg, hogy az fennmaradjon, és ne csökkenjen. Ez volt a **pap szerepe**, és ezt **árulta el Nadav és Avihu** azzal, hogy a **spontaneitást** oda vitték, ahová nem való. Ahogy **Rees-Mogg** mondta, „**az ellenőrizetlen energia csupán egy nagy és általában pusztító bumm**”.

Úgy vélem, hogy vissza kell szerezni a határok érzékét, mert az egyre nagyobb jólét irányíthatatlan keresésével veszélyeztetjük a bolygó jövőjét, és eláruljuk a még meg nem született generációk iránti felelősségünket. Vannak olyan dolgok, mint a gyümölcs, amit nem szabad megennünk, és a tűz, amit nem szabad elhoznunk.

SÁBÁT SALOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LVII. RÉSZ

8. §. Nem azért nevezik a tudósok túlvilágnak, mert nem ezzel a világgal egyidejűleg léteznek. A túlvilág épp oly állandó, mint ez a világ, amint megírták: „**Hiveid számra rejtetted el a Benned bizakodóknak készítetted**”. Csak azért nevezik jövő világnak, mert az ember számára az itteni után következik. A testi és lelki együttes élet után következik a tisztán lelki élet.

9. fejezet A jóság jutalma

1. §. Eddig azt tudtuk meg, hogy a parancsolatok teljesítésének jutalma és a jó, amit Isten útjának követése által nyerhetünk: a jövő világ élete, amint megírták: „**Hogy jót tegyen veled és hogy megnyújtsa életed**”. Azt is megtudtuk, hogy az ideig útról letért gonoszok megtorló büntetése a kiirtás, amint azt megírták: „**Pusztulva pusztuljon az a lélek, ki bűnben él!**”

Ezekután meg kell magyaráznunk a **Tórában** szereplő jutalom és büntetések módját: **Hogyan kell értenünk a parancsolatok teljesítésének, vagy megtagadásának földi jutalmát és büntetését? Hogyan kell értelmeznünk a jóllakottság, az éhség, a béke és a háború, az uralom és a meg-alázottság, az országban való tartózkodás és a száműzetés, a munka áldására és átkára vonatkozó isteni friggyl szentesített bibliai ígéreteket?**

Amit a **Tóra mond**, az **igaz és az is marad**. Amíg **Izrael megtartja** mind a parancsolatokat, el is nyeri az **ígért földi javakat**, ha **elhagyja őket**, megkapja a **Tórában kilátásba helyezett büntetéseket**.

De jóságunknak nem ez a végső jutalma, miként a büntetés sem ezzel nyer befejezést. E dolgokat a következőképpen kell felfognunk: A **Szent áldassék Neve**, ezért adta **Tóráját**, az élet fáját nekünk, hogy mindazok, akik művelik megtartják a Benne foglaltakat és meggyőződéssel vallják tanításait, érdemesek legyenek a jövő világ életére. A tettekészség nagysága és a hittudat erőssége fokozza ezt az érdemességet.

A **Tóra azt is ígéri**, hogy **aki örömmel és jó lélekkel vállalja magára ezt az utat, azt tiszta látóképességgel áldja meg az Isten**. Elhárít előle minden akadályt, betegséget, háborút és bajt. Bősséggel áldja meg, hogy hiánytalanul szentelhesse életét a **Tórának**. Jóllakottság, békesség, anyagi gondtalanság az osztályrésze, hogy a **Tórának**, a vallástudományának és a parancsolatok teljesítésének élhessen.

A **földi boldogság** ígéretéről szólva azt mondja a **Tóra**: „**Igazság történik velünk, ha majd meg-őrizzük...**” De éppen így adja tudtunkra a **Tóra**, hogy ha elhagyjuk az igaz utat és üres, haszontalan dolgok felé irányítjuk figyelmünket, ha „**elhízik Jesurun és kirug...**” Ha tudatosan elmulasztjuk kötelességeinket, akkor az **igazi Bíró** megvonja tőlünk a földi élet javait.

Aki állhatatos hűtlenséggel ellenszegül, az olyan bajt zúdít magára, hogy a jövő életet nem érheti el soha. „**Gonoszságod áldozatává lettél.**” „**Ellenségeid fogod szolgálni, akiket Isten küldött reád, mert nem Őt szolgáltad!**” Ez tehát a magyarázata mindannak az áldásnak és átoknak, melyek a bibliában szerepelnek. **Örömmel szolgálod Istenedet, őrzöd útjait?** Áldással boldogít és átkot eltávolít, hogy zavartalanul követhessed útjait. Zavartalanul elmélyülhetsz a tanban, nincs ki meggátoljon a benne való bűvárkodásban, szabadon vezet el utad a jövő világ életéhez, ahol jó lesz neked, ahol minden jó, tisztán csak jó, ott, ott leszen hosszú az életed, ott, ahol az végtelen.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP

NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND MÁJUS 1. – 31. KÖZÖTT

OMER						
18.	1.	csütörtök		8.00	19.00	3.
19.	2.	péntek	♠:19.38	8.00	19.00	4.
20.	3.	szombat	TÁZIRÁ-MECORA vége:20.51	8.00	19.45	5.
21.	4.	vasárnap		8.00	19.00	6.
22.	5.	hétfő		7.00	19.00	7.
23.	6.	kedd		7.00	19.00	8.
24.	7.	szerda		7.00	19.00	9.
25.	8.	csütörtök		7.00	19.00	10.
26.	9.	péntek	♠:19.48	7.00	19.00	11.
27.	10.	szombat	ÁHÁRÉ-KÖDUSIM vége:21.02	8.00	19.45	12.
28.	11.	vasárnap		8.00	19.00	13.
29.	12.	hétfő	PÉSZÁCH SÉNI	7.00	19.00	14.
30.	13.	kedd		7.00	19.00	15.
31.	14.	szerda		7.00	19.00	16.
32.	15.	csütörtök		7.00	19.00	17.
33.	16.	péntek	LÁG BÁOMER ♠:19.57	7.00	19.00	18.
34.	17.	szombat	EMOR vége:21.13	8.00	20.00	19.
35.	18.	vasárnap		8.00	19.00	20.
36.	19.	hétfő		7.00	19.00	21.
37.	20.	kedd		7.00	19.00	22.
38.	21.	szerda		7.00	19.00	23.
39.	22.	csütörtök		7.00	19.00	24.
40.	23.	péntek	♠:20.05	7.00	19.00	25.
41.	24.	szombat	BÖHÁR-BÖHUKOTÁJ ÚÚJHOLD HIRDETÉS vége:21.23	8.00	20.15	26.
42.	25.	vasárnap		8.00	19.00	27.
43.	26.	hétfő		7.00	19.00	28.
44.	27.	kedd	JAJM KIPPUR KÓTAJN	7.00	19.00	29.
45.	28.	szerda	ÚJHOLD	7.00	19.00	1.
46.	29.	csütörtök		7.00	19.00	2.
47.	30.	péntek	♠:20.13	7.00	19.00	3.
48.	31.	szombat	BÁMIDBÁR vége:21.32	8.00	20.15	4.

I

J

Á

R

S

Z

I

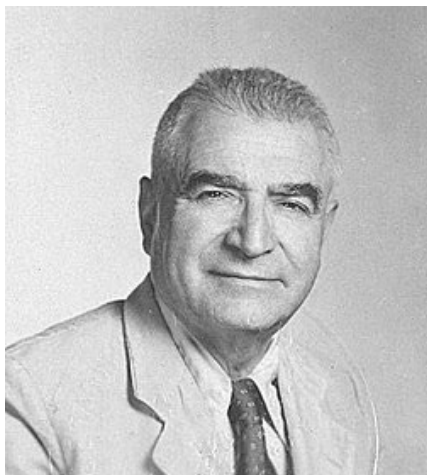
V

Á

N

Ismeretlen zsidók nyomában CXVI. Fábián (Feuerman) Béla

Fábián Béla, született Feuerman Béla (Tállya, 1889. augusztus 13. – San Juan, 1966. december 23.) magyar ügyvéd, politikus, publicista.

Feuerman Lajos kocsmáros és Rosenberg Fanni fia. Tanulmányait bécsi és budapesti egyetemeken végezte. Ügyvédként Vázsonyi Vilmos titkára volt. 1915-ben bevonult katonának, de hamarosan hadifogságba esett. A hadifogság alatt a „Fogoly vasárnap” és a „Priamurje” című lapokat szerkesztette magyar hadifoglyok részére. 1918 februárjában négy társával megszökött és Mandzsúrián, Mongólián és Oroszországon keresztül visszatért Magyarországra.

Itthon heves sajtópropagandát indított Szovjet-Oroszország ellen, s a forradalomig törvényszéki bíró lett. A Tanácsköztársaság idején antikommunista magatartása miatt letartóztatták. 1920–22-ben a budapesti törvényhatósági bizottság tagja volt. Nagy szerepet játszott a Nemzeti Demokrata Pártban. 1922-től 1939-ig képviselő a Nemzeti Demokrata Párt, illetve az Egyesült Szabadelvű és Demokrata Ellenzék programjával.

1920-tól önálló ügyvéd, emellett publicisztikai és irodalmi tevékenységet is kifejtett. Műveiben szélsőségesen keveredtek a polgári demokrata és liberális nézetek az éles kommunista- és szovjetellenességgel. 1934-ben fellépett a Szovjetunió diplomáciai elismerése ellen. A két világháború között a magyarországi zsidóság prominens alakja volt és az üldöztetés idején is a kikeresztelkedés ellen foglalt állást.

Házastársa Schwarz Ilona volt, Schwarz Gyula és Kohner Paula lánya, akit 1924. január 3-án Budapesten vett nőül.

A második világháború alatt a Hadviseltek Bizottságának elnöke volt. A német megszállás idején letartóztatták és először az auschwitzi, majd az oranienburgi, a sachenhauzeni, s végül az ohrdrufi koncentrációs táborba hurcolták. (Auschwitban egy idő után kárpó lett, amit különböző, Izraelben kiadott munkák akkor igyekeztek felhasználni ellene, amikor az Egyesült Államokban római katolikus hitre tért át.) A háború után többet nem tért vissza Magyarországra.

Több évet Párizsban élt, majd az USA-ban telepedett le, ahol a jobboldali magyar emigráció egyik vezéralakja lett. Igyekezett képviselni az egykori munkaszolgálatosokat és vallomásaik alapján felkutatni a valamikori keretlegényeket. Kiállt Mindszenty József bíboros mellett, amikor perbe fogták és antiszemitizmussal vádolták. A Nemzeti Bizottmány tagja volt. A háború után betöltötte a Volt Magyar Politikai Foglyok Szövetségének elnöki tisztségét.

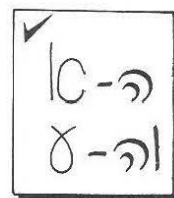
Forrás: (wikipedia)

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek IV. rész

Az alef és az ájin néma betű

אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד
אֵין - עֵין	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד
אֶלֶף - יוֹד	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֶלֶף יוֹד

Ha a szó magánhangzóval kezdődik, vagy két magánhangzó jön egymás után, akkor alefet, illetve ajint írunk.

אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין
אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין	אֶלֶף	אֵין

Szó végén a hé betű mindig néma, (Ha nincs pontozva, á-t vagy e-t ejtünk.)

A jod betűt i, é, e után nem ejtjük.

RECEPT-TÁR

Paradicsomos zöldséges spagetti

Egy szuper megúszós zöldséges tészta, amit könnyedén elkészíthetsz és tuti fel fog tölteni energiával, amikor valami komfortkajára vágysz? Már mutatom is!

Hozzávalók: 4 fő

- 4 ek étolaj
- 1 fej vöröshagyma (130 g/fej)
- 6 gerezd fokhagyma
- 2 szál sárgarépa (100 g/szál)
- 2 szál szárzeller (40 g/szál)
- 200 g csiperkegomba
- 250 g padlizsán
- 100 g bébispenót
- 600 ml passata
- 400 g spagetti
- só, bors
- 2 tk szárított oregánó
- 2 tk szárított bazsalikom
- 6 - 8 levél friss bazsalikom
- 80 g parmezán

Elkészítés:

Olajat hevítünk egy lábasban, beledobjuk a finomra aprított vöröshagymát és a felaprított fokhagymát, 5-6 perc alatt lepirítjuk, majd mehet bele a 0,5-1 cm-es kockákra vágott répa, szárzeller és gomba. A padlizsánt megpucoljuk, majd ezt is 0,5-1 cm-es kockákra vágjuk és hozzáadjuk a zöldségekhez, alaposan lepirítjuk, végül belekeverjük a bébispenótot és a passatát is.

A tésztát lobogó sós vízben 7-8 perc alatt al dentére, azaz fogkeményre főzzük, és mielőtt leszűrnenék, félreteszünk 200 ml-t a főzővizéből. Ezt a ragu alapjához öntjük, fűszerezzük az oregánóval és a bazsalikommal, sózzuk, borsozzuk és

kb. 10 perc alatt közepes lángon összefőzzük.

A megfőtt tésztát összekeverjük a zöldséges raguval, majd friss bazsalikomlevelekkel és reszelt parmezánnal tálaljuk.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

BIZONY- TALANUL MEGY	A POÉN 1. RÉSZÉ	MATAT KAKAS DÍSZE	MEGA- RÖVIDEN ERŐSEN TAPADÓ	AZ UDVARRA	BOKA ELLEN- FELE (FERI)	KÁRTYA- JÁTEK	
BAR, RÖVIDEN ÁLLÓ- VIZÜNK							
GLECS- CSER- VÖLGY				SÁTOR OLDALAI LABDA- JÁTEK			
NYÍLÁS, HASADÉK					AZ URÁN VEGYJELE PÁZSIT		
BELÜL ELFOJTI		HITTÉTEL VITORLÁS HAJÓ				IBSEN-HÓS ANYÓ BÁNTÓ	
NEWTON, RÖVIDEN		BARANYA MEGYEI VÁROS NAPLOPÓ			A POÉN 2. RÉSZÉ FELESÉG, TREFÁSÁN		GYEREK- OLVAS- MÁNY M
HAMA- ROSAN BEKÖTI A FEJÉT			MÉLTÓ- SÁG ÉTEL- ÍZESÍTŐ				PAKSI SPORT- KLUB DOBOGÓ
ELGON- DOLÁS			... GYNT- IBSEN-MŰ FIATAL ÖKÖR			MEG- TÖRTÉNT DOLOG KORSZAK	
HÁZA- SULAN- DÓKAT ÖSSZEAD				A JOULE JELE MINTA- DARABI	A BESZÉD TÁRGYA SZILVA- PÁLINKA		RÓMAI 50-ES UTÓTAG- -FAJTA
JACHT RÉSZEI		BORÓKA- PÁLINKA HALEYŐ EMLŐS			HIZLALT TINÓ FOLYÓ TIROLBAN		FELE FELE! GAZDA- SÁGI ÁG
KÖZÉPEN KENI	SZELEP ADY ÁLNEVE				FALU RÉSZE OXID A FÉMEN		
BÁLT MEG- KEZDŐ				ANGOL NE- MESI CÍM SZEMÉ- LYEM		A TÁRSA- SÁGÁBAN NŐNEMŰ GYERMEK	
HAZAI ROCK- ZENEKAR			ELUN MAGÁHOZ SZÓLÍT				
EGYETE- MI SZER- VEZETI EGYSÉG		SZÍNE- HAGYOTT EGYHÁZI ESEMÉNY					TESLA, RÖVIDEN GOLDEN ...; HÍD
ENERGIA, RÖVIDEN	AMELY IDEIG NŐI ÉNEK- HANG				SZÓLÓ- VESSZŐ LEGELO		
STAFÉTA TAGJAI IBOLYA- SZÍNÜ		NEMI NOHA, HABÁR				IPSZILON SVÉD ÉS NORVÉG AUTÓJEL	PATRÍCIA, BECEZVE ELLENBEN
				OLAJ- LÁMPA GIGA- RÖVIDEN		UP TO ...; DIVATOS TISZTELT, RÖVIDEN	
LÍTER, RÖVIDEN	T				HELYISÉG AZ ISKO- LÁBAN		

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DÖK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Ápr. 25. – 2025. Máj. 02.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
25. péntek	7:00	19:00
26. szombat	8:00	19:30
27. vasárnap	8:00	19:00
28. hétfő	7:00	19:00
29. kedd	7:00	19:00
30. szerda	7:00	19:00
01. csütörtök	8:00	19:00
02. péntek	8:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
25. péntek	19:29	26. szombat	20:40
02. péntek	19:38	03. szombat	20:51

Poén sarok

- Milyen a klónozott szellem?
- ???
- Kísértetiesen hasonlít.

Pészách szombatján Streit Ruben (Bochur Elchonon ben Jákajv Jajséf) adta a kiddust életében első alkalommal. Bízunk benne, hogy sok-sok éven át fog adni kiddust és ehhez kérjük az Örökkévaló áldását.

Csütörtökön Jom há Soá alkalmából Rosnefeld Dániel kántor mondott „Kél Molé Ráhámim” imát és Streit Sándor elnök emlékezett meg a holokausztban elpusztítottokról, akiknek nem maradt semmilyen utódjuk, ezért mi a közösségünkben közösen mondtunk káddis imát az emlékükre.

A 613 PARANCSOLAT

XXXIX.

Tiltó Micva

Ne készítsünk ember-képet, szobrot

„Ne készítsetek mellettem ezüstisteneket, aranyisteneket ne csináljatok magatoknak.”

(2Mózes 20:20)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt április 30.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegyület

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla